

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 746/2021
31.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против тужених АД „Железнице Србије“ Београд са седиштем у Београду и Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, са седиштем у Београду, ради исплате трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3264/20 од 20.11.2020. године, у седници одржаној 31.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3264/20 од 20.11.2020. године, **ОДБИЈА** жалба тужене АД „Железнице Србије“ Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 86/19 од 04.11.2019. године, у делу става другог и трећег и у ставу четвртном изреке, а захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби се одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена АД „Железнице Србије“ Београд да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 35.545,50 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 86/19 од 04.11.2019. године, ставом првим изреке, основни тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезу тужени да тужиљи на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада, у периоду од 01.02.2015. године до 31.08.2015. године, солидарно исплате укупан износ од 61.838,39 динара и да се обавезу тужени да тужиљи на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора, у периоду од 01.02.2015. године па до 31.08.2015. године, солидарно исплате укупан износ од 22.916,25 динара, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до коначне исплате на наведене износе, ближе одређене овим ставом изреке, одбија се као неоснован. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиљи на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада, за период од 01.02.2015. године до 31.08.2015. године, солидарно исплате укупан износ од 37.103,03 динара, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, на појединачно одређене месечне износе.

Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужиљи на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора солидарно исплате за 2015. годину износ од 33.124,50 динара, са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да тужиљи солидарно плате трошкове парничног поступка у износу од 69.849,10 динара, са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3264/20 од 20.11.2020. године, ставом првим изреке, преианчена је првостепена пресуда у делу става другог и трећег изреке и одбијен као неоснован евентуални тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се обавезе тужени АД „Железнице Србије“ Београд да јој на име накнаде за исхрану у току рада за период од фебруара 2015. године до августа 2015. године и регреса за коришћење годишњег одмора за 2015. годину, исплати месечне новчане износе, са законском затезном каматом и датумом каматног почетка, као у изреци првостепене пресуде. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртм изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужиље да се обавезе тужени АД „Железнице Србије“ Београд да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 69.849,10 динара, са законском затезном каматом од дана достављања пресуде до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом АД „Железнице Србије“ Београд на име трошкова поступка по жалби исплати на име таксе на жалбу и одлуку износ од 9.418,20 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због потребе разматрања правних питања и уједначавања судске праксе, са предлогом да се о истој расправља применом одредбе члана 404. ЗПП.

С обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је до 31.08.2015. године била запослена код тужене АД „Железнице Србија“, а након статусне промене код туженог Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд. Тужиљи уговором о раду нису посебно утврђени износи за топли оброк и регрес, већ се наводи да запослени има право на друга примања по основу радног односа у складу са колективним уговором АД "Железнице Србије". У складу са одредбом члана 171. став 1. Колективног

уговора послодавца ("Службени гласник РС" бр. 37/95, 7/00), тужили на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора припадају утврђени износи. У платној листи тужиле нису исказани обрачун и исплата накнаде за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, као ни структура вредности једног радног сата.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом принципа терета доказивања обрачуна и исплате накнаде која је предмет тужбеног захтева, а који је на туженом, који се није могао изјаснити о висини предметних накнада.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев, налазећи да су ове накнаде тужили исплаћене кроз вредност радног часа за обрачун зараде, а да пропуст послодавца да у обрачун зараде искаже податке по основу трошкова исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, не води закључку да тужили исте нису исплаћене.

Овакво становиште другостепеног суда заснива се на погрешној примени материјалног права.

Наиме, терет доказивања чињеница које спречавају остваривање права или услед којих је право престало да постоји (да су тужиоцу исплаћене накнаде које су предмет парнице) је на туженој, сагласно члану 231. став 3. ЗПП. Како у конкретном случају тужени своје тврдње о извршеној исплати предметних накнада није доказао, иако се сви евентуални докази о томе налазе код послодавца, дужан је да сноси терет својих недоказаних тврдњи. Наиме, запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора. Ово право запосленог произлази из члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05 са изменама и допунама), док се висина ових трошкова ближе регулише општим актима послодавца. У ситуацији када послодавац ово право запослених не искаже у платној листи запослених, како је прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду, терет доказивања да је запосленима исплаћена накнада ових трошкова је на туженом. У супротном, тужени као послодавац мора сносити ризик таквог пропуста као што је основаност тужбеног захтева, како је правилно закључио првостепени суд.

Из наведених разлога, другостепена пресуда је преиначена, одбијена жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у наведеном делу, сагласно члану 416. став 1. ЗПП.

Имајући у виду да тужена по жалби није успела, то је одбијен и њен захтев за накнаду трошкова поступка по жалби.

С обзиром на успех у поступку по ревизији, тужена је обавеза да тужили накнади трошкове у износу од 35.545,50 динара и то за састав ревизије износ од 12.000,00 динара и

на име судских такси износ од 23.545,50 динара, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...99/20) и Таксене тарифе из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**